

nu sættes, tilnærmelsesviis naaer det Nette lige saa meget, som man kan nærme sig det ved den Maade, der er foreslaaet. Det ærede Medlem har jo indbragt sit Forslag, fordi han troede, at den nuværende Ansættelsesmaade ikke svarede til det Nærfærdige; han mener imidlertid ikke, at Kapitelstaxten sættes for lav, men han mener snarere, at den sættes for høi. Med Hensyn til dette Spørgsmaal skal jeg ganske henholde mig til, hvad der er fremkommet fra den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 5te Valgkreds (Mourier-Petersen). Det er os Alle bekendt, at Kjøbmændene paa enhver Handelsplads altid ere villige til at betale Tienden og Kornet, der svares til Tiendetageren, efter Kapitelstaxten. Det kan være muligt, at der gives enkelte mindre Distrikter, hvor Kornet ikke betales efter Kapitelstaxten; men er dette Tilfældet, maa det ligge deri, at Kornet der er flettere end almindeligt; men det er saadanne Undtagelser, der slet ikke kunne komme i Betragtning overfor den almindelig anerkjendte Kjendsgjerning, at Kjøbmanden betaler Tienden efter, ja endog saa 8 å 16 Skilling over Kapitelstaxten. Det forekommer mig, at dette Beviis er iøjnefaldende for, at Kapitelstaxten ikke sættes for høi, og naar der desuagtet føres Klager og Anker over, at den er for høi, finder jeg, at saadanne Anker maae betragtes som Paastande overfor et fyldestgørende Beviis. Man kan klage over mange Ting, men det, vi skulle undersøge ved Sagen, er, om der er Grund til at klage. Jeg troer heller ikke, at Klagerne over, at Kapiteltaxten er for høi, ere saa almindelige; jeg troer langt snarere, at de kun ere, om jeg saa maa sige, sporadiske; de findes kun paa enkelte Steder og kunne undertiden være fremkaldte ved kunstige Midler. Man klager ikke altid over Kapitelstaxten, fordi man troer, at den er for høi, men fordi man vil have den lavere, og fordi man troer at kunne faae den sat lavere. Jeg finder altsaa, at Kapitelstaxten, som den for Tiden sættes, er tilfredsstillende, og at den ibetmindste ikke ansættes for høi. Men Spørgsmaalet bliver nu, om man desuagtet ikke ved dette Lovforslag kan fremstaafe noget Bedre. Det aldeles Nette kan, som sagt, ikke træffes; men maastee man dog ved Lov-

forslaget kan komme det Nærfærdige nærmere, end ved de Anordninger, som nu findes? Det ærede Medlem har foreslaaet to Hovedforandringer i det nu Væstaaende; han har foreslaaet Forandring med Hensyn til de Personer, der sætte Kapitelstaxten, og med Hensyn til Tiden, hvori Indberetningerne om Priserne skulle skee. Det ærede Medlem har først foreslaaet, at istedetfor Underøvrighederne skulle Sogneforstanderskaberne og Borgerrepræsentantskaberne i Kjøbstæderne herefter give Indberetningerne i Forening med Præsterne. Jeg kan intet Væsentligt have mod dette Forslag at indvende, thi jeg skal villig erkjende, at det er korrektere, at Sogneforstanderskaberne og Borgerrepræsentantskaberne i Kjøbstæderne repræsentere Tiendehyderne, end at Underøvrighederne repræsentere dem. Jeg skulle ogsaa villig give dette Forslag min Stemme, dersom jeg troede, at man derved kunde opnaae den allermindste Fordeel, eller dersom jeg troede, at man derved kunde opnaae et fuldkomnere og nøiagtigere Resultat end det, der nu naaes, men det troer jeg ikke. Jeg troer ikke, at man tilnærmelsesviis bedre vil træffe det Rigtige paa den foreslaaede Maade, end paa den Maade, hvorpaa Kapitelstaxten nu sættes. — Dernæst maa man ogsaa lægge Mærke til, at en Lov som denne — med Bestemmelser som dem i § 2 — vil medføre store Ulemper, som allerede paapeget af et æret Medlem her. Jeg vil ikke tale om den Uorden, det i det Hele vil forarsage, men jeg skal nævne den Forstyrrelse, det vil bringe i mange Kontraktforhold. Dersom Lovforslaget skulle gaae videre, vil jeg derfor tillade mig at stille et Endringsforslag i Retning af, at det skulle være et vist Antal Aar, førend Loven skulle træde i Kraft. Naar nu altsaa dette Lovforslag medfører mange Ulemper, og der endelig ikke kan paavises nogen særdeles Fordeel, som det vil have fremfor den nuværende Maade at sætte Kapitelstaxten paa, saa finder jeg, at der ingen Grund er til at kaste det Gamle bort, som har viist sig at være godt og brugbart og stemmende med Nærfærdigheden; skjøndt det er usfuldkomment, for at faae noget Nyt, der ogsaa er usfuldkomment, og om hvilket man ikke har Erfaring for, hvorvidt det vil være mere